

Хриков Є.М. Шляхи підвищення ефективності підготовки магістрів державної служби/ Є.М.Хриков//Створення системи управління якістю адміністративних, соціальних та освітніх послуг: теорія та практика: матеріали наук. – практ. Конф. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. - С176-182.

Є.М.Хриков

Шляхи підвищення ефективності підготовки магістрів державної служби

Стаття присвячена обґрунтуванню шляхів підвищення ефективності підготовки магістрів державної служби. Для реалізації цієї мети було проведено опитування магістрів та проаналізовано отримані результати. Це дозволило з'ясувати декілька недоліків наявної системи навчання магістрів та визначити засоби підвищення ефективності їх підготовки.

Пути повышения эффективности подготовки магистров государственной службы

Статья посвящена разработке путей повышения эффективности подготовки магистров государственной службы. Для реализации этой цели было проведено опрос магистров и проанализированы полученные результаты. Это позволило выявить некоторые недостатки имеющейся системы обучения магистров и определить пути повышения эффективности их подготовки.

Постановка проблеми. Подальший розвиток нашої країни значною мірою залежить від якості державного управління. Існують безпосередні та опосередковані шляхи підвищення ефективності державного управління. Одним із таких опосередкованих шляхів є професійна підготовка державних службовців, яку здійснює магістратура.

Проблеми організації навчального процесу з підготовки магістрів державного управління розглядали в своїх роботах М.Білинська, Л.Гаєвська,

Т.Гречка, М.Іжа, К.Крутій, Н.Липовська, Т.Садова, В.Сорока, Н.Романенко, С. Хаджирадєва. Але в їх роботах проаналізовано окремі аспекти магістерської підготовки, тому нагальною потребою є більш системне її вивчення.

Мета статті. Визначити шляхи підвищення ефективності підготовки магістрів державної служби.

Для реалізації поставленої мети було проведено опитування магістрантів та аналіз отриманих результатів. На перше питання «Як Ви вважаєте, до вирішення яких професійних завдань повинна підготувати вас магістратура?» були отримані наступні відповіді:

- Підготувати до використання сучасних інформаційних технологій (2 відповіді).

- Підготувати до керівної діяльності (12 відповідей).

- Вмінню приймати сучасні та вірні рішення.

- Приймати рішення (2 відповіді).

- Вмінню виступати, привертати увагу.

- Вмінню аналізувати ситуацію та складати план розвитку своєї установи.

- Ефективному управлінню підлеглими.

- Сформувати уявлення про те, що таке бути керівником.

- Вмінню організовувати роботу свого структурного підрозділу.

- Запровадженню наукових теорій в практичну діяльність.

- Використовувати знання в галузі держави та права, науки управління, політології, економіки, психології в діяльності органів виконавчої влади.

- Підготувати професіонала, який за допомогою накопичених знань зможе вирішити будь-яке завдання.

- Використовувати законодавчу базу у процесі діяльності.

- Розподіляти робочий час для забезпечення ефективної роботи (2 відповіді).
- Приймати рішення в екстремальних ситуаціях.
- Сформувати професіоналізм.
- Забезпечити якість та оперативність вирішення завдань діяльності.
- Вмінню приймати ефективні управлінські рішення.
- Вмінню запобігати виникненню конфліктних ситуацій у колективі.
- Використанню нормативної, законодавчої бази.
- До більш ефективної роботи на посаді.
- Розв'язанню конфліктних ситуацій.
- До використання засобів морального стимулювання.

На друге питання «Які шляхи підвищення ефективності діяльності державних службовців ви можете запропонувати?» були отримані наступні відповіді:

- Підвищення заробітної платні (7 відповідей).
- Створення умов, які забезпечують достойний рівень життя.
- Проведення тренінгів для працівників (3 відповіді).
- Забезпечення практичної спрямованості навчання в магістратурі.
- Якісний підбір кадрів.
- Справедлива мотивація праці.
- Розробка чітких стандартів діяльності.
- Організація підвищення кваліфікації (5 відповідей).
- Розробка різних видів стимулювання.
- Забезпечення кар'єрного зростання.
- Забезпечення органів виконавчої влади кваліфікованими керівниками.

- Забезпечення органів виконавчої влади професійними менеджерами.
- Підвищення ролі сучасної управлінської та організаційної культури.
- Підвищення якості зв'язків суспільства та держави.
- Постійне підвищення кваліфікації, навчання.
- Забезпечення державних службовців необхідними матеріально-технічними ресурсами (3 відповіді).
- Децентралізація управління.
- Підбір та навчання кадрів.
- Зобов'язати керівників пройти навчання в магістратурі.
- Удосконалити мотивацію праці.

На третє питання «Чому ви вже навчилися в магістратурі?» були отримані наступні відповіді:

- Вирішенню багатьох професійних завдань державного службовця.
- Виокремлювати головні аспекти в темі.
- Приймати рішення
- Поєднувати навчання та роботу (2 відповіді).
- Використовувати наявні знання.
- Вмінню робити якісні доповіді.
- Теоретичній підтримці практичних знань.
- Планувати свою діяльність.
- Поважному ставленню до економічної політики держави.
- Систематизувати головні поняття державної служби.
- Основам психології управління, техніки управлінської діяльності, управлінню якістю.
- Розширили свої знання, які можна використовувати у роботі.
- Самостійно вирішувати конфліктні ситуації, використовувати знання у практичній діяльності.

- Отримав різнобічні знання.
- Основам прийняття ефективних рішень.
- Засобам надання якісних послуг.
- Отримав теоретичні знання та практичні навички у сфері державного управління.

- Навчилася самостійно та постійно підвищувати рівень свого професіоналізму.

- Ефективно використовувати отримані знання у практичній діяльності.

- Працювати.

- Бути керівником.

- Ефективно використовувати отримані знання у практичній діяльності.

- Швидко орієнтуватися у нормативно-правовій базі.

Аналіз результатів анкетування дозволяє визначити головну особливість – точки зору магістрантів на запропоновані питання, за винятком декількох позицій, не співпадають. Причин цього явища можна виокремити декілька:

- Предметно-аспектний характер підготовки магістрів знижує її системність та цілісність.

- Нерозвиненість механізмів інтеграції, координації діяльності викладачів та магістрантів.

- Переважно просвітницький характер навчального процесу.

- Недостатня розвиненість цільового компоненту діяльності викладачів та магістрантів.

- Недосконалість існуючих форм діагностики та моніторингу результатів навчання у магістратурі.

Точки зору магістрантів співпадають тільки з трьох проблем. Майже 30 % магістрантів вважає, що підвищити ефективність діяльності державних

службовців можна, якщо підвищити їм заробітну платню, а 20 % вважає, що цьому буде сприяти організація підвищення кваліфікації державних службовців.

Багато серед магістрантів однодумців (40%) щодо необхідності спрямування магістратури державної служби на підготовку до керівної діяльності. З цього приводу зазначимо, що серед спеціалізацій магістерської підготовки такій меті відповідає «адміністративний менеджмент», а всі інші не мають такої мети.

Однак до навчання в магістратурі будь-якої спеціалізації залучається найбільш активна частина державних службовців, більшість з яких пов'язує отримання магістерського ступеня з своїм подальшим кар'єрним зростанням. А якщо врахувати, що про якість освіти свідчить не тільки її відповідність освітнім стандартам, і відповідність потребам споживачів освітніх послуг, то треба враховувати очікування магістрантів.

В Україні найбільш розповсюдженою є модель підготовки магістрів державного управління за якою у навчальному процесі беруть участь викладачі різних кафедр вищого навчального закладу, що дещо ускладнює завдання інтеграції їх діяльності. У існуючій системі управління процесом підготовки магістрів відсутня особа, яка за своїм статусом може та спроможна виконувати інтегративні функції.

Досвід інших країн дозволяє зазначити, що таку функцію може виконувати випускаючий професор з певної спеціальності або спеціалізації. Він може очолити роботу з розробки та оновлення концепції освітньої діяльності; визначення переліку компетентностей, які повинна сформувати магістратура, та ролі у цьому процесі окремих дисциплін; розробки системи аналізу якості підготовки магістрів; ознайомлення магістрантів з концепцією освітньої діяльності, навчальним планом, вимогами до їх самостійної роботи. У магістратурах, які працюють поза системою НАДУ, та випускають магістрантів декількох спеціальностей, випускаючий професор може аналізувати та координувати роботу з розробки навчальних програм,

навчальних матеріалів, тематики магістерських робіт, видання навчальної та навчально-методичної літератури.

Необхідність підвищення ефективності підготовки магістрів вимагає внесення певних змін у діяльність викладачів. Для того щоб подолати просвітницький характер підготовки магістрів та посилити її зв'язок з практикою державної служби їм необхідно чітко визначати, які компетенції формує та чи інша дисципліна та знайомити з їх переліком магістрантів; визначити та реалізувати потенціал навчальної дисципліни з підготовки магістрантів до управлінської діяльності; постійно обговорювати з магістрантами які знання вже засвоєно, які компетенції вже сформовано, у яких практичних ситуаціях можна використовувати отримані знання, до вирішення яких професійних завдань їх підготувала певна дисципліна; пов'язувати модульні роботи з діагностикою рівня сформованості компетентностей та усвідомлювати рівень результативності навчального процесу.

Суттєві зміни в ефективності навчального процесу неможливі без активної участі у ньому магістрантів. Кожен магістрант має знати освітній стандарт, навчальний план із своєї спеціальності, перелік компетентностей, які повинні бути сформовані, усвідомлювати мету вивчення дисципліни та кожного заняття, усвідомлювати значущість отриманої інформації для практичної діяльності, аналізувати ефективність своєї навчальної діяльності, рівень сформованості компетентностей.

Актуальною проблемою для подальших досліджень є розробка засобів реалізації виокремлених шляхів підвищення ефективності підготовки магістрів державної служби.

Ключові слова: шляхи, підвищення ефективності, підготовка магістрів державної служби.